

Vesele božične praznike in srečno ter blagoslovljeno novo leto 1919

vsem našim mnogobrojnim naročnikom, dopisnikom, agitatorjem in prijateljem! — Ostanite nam zvesti tudi v novem letu!

Uredništvo in upravništvo
„Slov. Gospodarja.“

Naša trobojnica.

10. 12. 1918.

Zastava naša barve tri:
modrino neba,
rdečo kri,
in beli sneg nam kaže.

Tako sedaj smo bratje tri:
Hrvatje, Srbi,
Slovenci mi
Sinovi majke Slave.

In zvesta, modro ko nebo,
ljubezen naša
verna bo
in nesebično čista.

Zastava naša! Naša kri
prisega: Večno
naj živi
edinost vseslovenska!

Savinjska.

Slovenci! Jugoslovani!

Dne 19. nov. 1918 je padel v Mariboru slovenski dragoon Franc Vauhnik kot žrtev svoje ljubezni do jugoslovenske domovine. Naša dolžnost je, da tej prvi naši žrtvi v svobodni jugoslovenski domovini postavimo dostojen nagrobni spomenik. Zato se obrača podpisani NS na slovensko javnost s pozivom, naj omogoči s prispevki, da se izkazemo žrtvi za naše svobodno domovino hvalešne. Darovi se naj pošiljajo NS v Maribora (blagajnik prof. dr. Kovatič). — Narodni svet za Štajersko.

Potem seveda so lahko bili za vojsko!

Čudne reči prihajajo na dan, odkar smejo listi prosto pisati! Uradno se je dokazalo, da so najvišji bivši avstrijski generali najbolj kradli in oškodovali državo. Iz vojskih skladišč so dobivali za sebe in svoje vlačuge na tisoče metrov sukna in platna, medtem ko pripripi vojak cele mesce niti srajce ni imel. Bivši cesar Karl je dobil zato, da je na parirju bil vrhovni armadni poveljnik, poldrug milijon kron na leto! Ni slaba plača! Nadvojvoda Friderik se je na vojsko razumel toliko kakor zajc na boben, a moral je biti armadni poveljnik in je za to vlekel na leto tudi 1 milijon kron. In tako bi lahko navedli še več lenih pijavk, ki so sezale ljudsko kri. A najrše pri vsem tem je še pa to, da so žene nadvojvodov, ki so bili v vojski, dobivale od države podporo! Vojno ministrstvo Nemške Avstrije razglasa namreč uradno: Ženski člani cesarske hiše so dobivali, ako so njih soprogi bili v vojski, mesečno podporo in četrtletno stanarino. Tako je dobila nadvojvodinja Cita, bivša cesarica K 15.505; Avgusta, žena nadvojvoda Jožefa K 73.933; Izabela, žena večkratnega milijonarja Friderika K 30.837; Blanka, žena Leopolda Salvatorija K 3734; Marija Ana, žena princa Elija parmskega K 17.030 (ta je dobila tudi podporo za 6 otrok!). Ti velikaši torej, večkratni milijonarji, ki so med vojsko razkošno in razuzdano živeli, medtem ko je ljudstvo stradalo in trpelo, so dobivali za svoje žene in otroke državne podpore, revne delavke, kočarice in kmetice pa večkrat niti vinarja niso dobile, če je tako dopadlo kakemu nemškemu uradniku! Ni čudno da smo pri takem svinjskem gospodarstvu napravili nad 70 milijard dolga! Taki gospodje so lahko hujskali za vojsko, ker jim je vojska bila molzna krava!

Nova jugoslovenska vlada.

Kakor smo že zadnjič poročali, je ministrski predsetnik Pašič odklonil poziv, da naj sestavi novo ministrstvo. Regent Aleksander je nato imenoval za ministrskega predsednika Stojana Protiča ter mu poveril nalogo, da sestavi novo ministrstvo ki je sada sestavljeno sledeče: Ministrski predsednik Stojan Protič; podpredsednik dr. Anton Korosec, minister za zunanje zadeve dr. Ante Trumbić, minister za notranje zadeve Svetozar Pribičević, vojni minister general Mihaljo Rašić, naučni minister Ljuba Davidović, minister za finance dr. Momčilo Ninčić, za pravosodje dr. Marko Trifković, za bogočastje dr. Tugomir Alaupović, za poljedelstvo dr. Žvko Petričić, za prehrano in obnovitev M. loje Jovanović, za železnice Marko Vulović, za javna dela Miloš Kapetanović, za gozdarstvo in rudarstvo dr. Spaho, za socialno politiko Vitomir Korač, za pošto in brzojav dr. E. lo Lukinač, minister za predela za ustavotvorno skupščino dr. Albert Kramer, za ministra za trgovino in obrt bo pa imenovan član srbske narodne stranke. Novoimenovani ministri so bili dne 21. decembra zapriseženi.

Kratek pregled zgodovine Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Vsak dan slišimo, da smo si Slovenci, Hrvatje in Srbi bratje ter da tvorimo trojedini narod. Marsikomu izmed nas pa je še neznana naša zgodovina; zato hočem v naslednjih vrsticah podati nekaj tečk iz naše zgodovine, ki bodo pokazale, da smo SHS v resnici bratje, sinovi ene in iste majke Slave, obenem pa bomo tudi videli, kako enako usode smo imeli skozi več stoletij.

V začetku 6. stoletja se je preselil eden izmed slovenskih narodov iz Karpátov v pokrajine ob dolnji Donavi; ta narod so bili Slovenci, predniki današnjih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Imeli so skupno ime in skupni jezik. Žal, da nismo ostali dolgo združeni, kajti že sredi 6. stoletja smo se ločili Slovenci od svojih bratov ter smo jeli pridirati na ozemlje današnje Ogrske, odtod pa dalje proti zapadu, kjer smo zasedli velik del Vzhodnih Alp, dočim so Hrvatje in Srbi ostali na Balkanskem polotoku. Vsed te ločitve je polagoma gineval skupni jezik, v teku stoletij se je spremenil v razna narečja, ki jih govorimo dandanes od Alp pa do Črnega, Egejskega in Jadranskega morja.

Slovenci so kaj kmalu čutili posledice ločitve od svojih krvnih bratov Srbov in Hrvatov. Podjarmili se jih mongolski Obri ali Avari. Za nekaj časa jih je rešil iz stiske prvi slovanski kralj Samo (623—658), ki je združil v svoji državi češke Slovence, polabske Srbe in Slovence; mogoče je, da je segal Samov vpliv tudi do Hrvatov in Srbov. Toda po Samovi smrti je razpadla njegova država in Slovenci so prišli zopet pod obrski jarem. V tej stiski je zaprosil slovanski vojvoda Borut Bavarce za pomoč; dobil jo je, Obri so bili premagani, a za to uslugo so morali Slovenci odslej priznati bavarsko-frankovsko, t. j. nemško nadoblast. Kaj kmalu so začutili nad seboj neusmiljeno pest nemških uradnikov, četudi so smeli še obdržati dalje svoje domače vojvode.

Nič bolje se ni godilo bratom Hrvatom, ki so si ustanovili pod velikim županom Ljudevitom Posavskim med Dravo, Savo in Kolpo državo, imenovano Posavska Hrvaska. Tudi te Hrvate so pestili frankovski grofje. Zato se je dvignil zoper nje Ljudevit Posavski. Mnogo Slovencev se mu je pridružilo, a vsi so bili premagani; odslej niso smeli Slovenci imeti nič več domačih vojvod; nadomestili so jih nemški grofje; tedaj se je začelo za nas gorje, ki smo ga čutili vsi še pred par meseci. Nemci so jeli ponemčevati naše kraje, pokrajina za pokrajino je padla kot žrtev ponemčevanja, malo nad Mariborom se je še le ustavila.

Nekoliko srečnejša je bila zgodovina Hrvatov v poznejšem času. Okoli l. 910. se je posrečilo hrvaškemu kralju Tomislavu združiti vse Hrvate pod svojim žezlom. A komaj 200 let so vladali narodu kralji narodne krvi, kajti že 1102. l. so prišli Hrvatje pod vladu ogrskih kraljev. Kakor smo mi Slovenci stremili vedno za tem, da se otresemo nemškega jarma, tako so se tudi Hrvatje morali do letos boriti z Maľjari za svobodo.

Srbi so se delili sprva v več žup, enotne države niso imeli. Šele Štefan I. Nemanja je združil skoro vso zemljo, po kateri so prebivali Srbi, v dedno državo. Ustanovil je vladarsko rodbino Nemanjičev, ki je vladala Srbom več nego dvesto let. Najslavnejši vladarji iz te rodbine so bili Ste-

fan II. »Prvovenčani« (dobil je od papeža Honorija III. kraljevsko krono), Štefan Milutin Uroš in Dušan Silni (1331—1355). Zadnji je imel naslov »car Srbov, Grkov in Bolgarov. Ugled, ki ga je imela Srbija za teh vladarjev v Zapadni Evropi, pa je gineval, ko je izumrla 1367. l. dinastija Nemanjičev. In baš tedaj bi bilo Srbiji treba največ moči, kajti jeli so jo napadati Turki. Na Vidov dan, dne 15. junija 1389. l. so izgubili junaški Srbi svojo svobodo v bitki na Kosovem polju. Odslej smo tarjali vsi bratski narodi vsak pod svojim nasilstvom: Slovenci pod nemško-avstrijskim, Hrvatje pod madjarskim, Srbi pa pod turškim.

V silobranu so se dvignili Srbi v začetku 19. stoletja zoper avoje tlačitelje Turke. V teh bojih jih je vodil junaški Črni Jurij ali Karagjorge, ustanovitelj sedanje srbske vladarske rodbine. 1813. l. je moral Črni Jurij bežati na Ogrsko, ko pa se je pozneje vrnil v domovino, ga je dal umoriti Miloš Obrenović, ki je odslej vladal Srbom kakor turški paša. V poznejših časih je še čestokrat divjal boj med Obrenoviči in Karagjorgeviči, dokler ni volila narodna skupščina 1903. l. sedanjega kralja Petra I., ki je sin kneza Aleksandra in kneginje Perzide Karagjorgevič.

Svetovna vojna, ki se je vnela 1914. l. je grozila Srbiji vnovič s poginom, toda kolo časa se je vrtele tako, da je doneslo svobodo ne le Srbom, temveč tudi njihovim bratom Slovincem in Hrvatom. Vsi smo združeni sedaj v srečni in bogati državi SHS, v naši Jugoslaviji, koje svobode hočemo braniti tudi do zadnje kaplje krvi, spominjajoč se, koliko gorja so nam prizadejali tujci v teku več stoletij. Lahko smo ponosni na našo Jugoslavijo, kajti v svojih pokrajinah od korotanskih gora do Egejskega morja, pa ed Temešvara do Jadranskega morja hrani naša država neizmerna bogastva. Bivši cesar Karel I. sam je rekel par dni pred razsulom Avstro-Ogrske odličnemu Slovincu: »Najlepša država, ki bo nastala, bo Jugoslavija!« Naša država pa ne bo ponosna same zaradi svojih zakladov, ona se bo ponašala tudi s svojo moderno ustavo, vsled katere ji ne bo vladal vladar kot samodržec, temveč — kakor se je kralj Peter sam izrazil — kot kronani predsednik republike. M. P.

Razne politične vesti.

Na Štefanovo v Radgono! Ob 14. uri popoldne v Pistorjevi vojašnici veliko zborovanje radgonskih in okoliških Slovencev. Govorita dr. Slavič in urednik Žežot iz Maribora.

Narodna nestrpnost v Nemški Avstriji. Narodna nestrpnost v Nemški Avstriji je dobila oblike, ki kriče po represalijah. V Donavicu, Voitsberga, Köllachu, Veitschu in v Gradcu, kjer se nahaja zelo veliko Slovencev, si nihče ne upa govoriti v slovenščini, kajti med Nemci je razširjeno, da je v Nemški Avstriji prepovedano govoriti v slovenščini. Neko gospo, ki se je pred dnevi v graškem tramvajskem vozu pogovarjala s svojo hčerko v slovenščini, so nestrpne »boljše graške dame« preteple z dežniki in obe vrgle iz tramvajskega voza.

Zastopniki Jugoslavije na mirovni konferenci. Iz Belgrada se dne 20. dembra poroča, da bodo zastopali Jugoslavijo na mirovni konferenci Srb Nikolaj Pašič kot predsednik, kot člana pa Hrvat dr. Ante Trumbić in Slovenec dr. Ivan Žolger.

Italija zahteva 100 milijard vojne odškodnine. Poročila iz Rima pravijo, da bo zahtevala Italija od bivše Avstro-Ogrske razven ozemlja še tudi 100 milijard vojne odškodnine.

Wilson poseti papeža. Ameriško časopisje izraža zahtevo, da mora tudi papež biti zastopan na mirovnem kongresu, kjer naj ima pravico glasovanja. V zvezi s tem so poročila italijanskih listov, da bo Wilson dne 23. dec. ob 10. uri dopoldne obiskal tudi papeža. Ob tej priliki bo imel sv. Oče na Wilsona vevažena političen nagovor.

Italijanska predrznost. Dne 18. t. m. sta dva moža se hotela peljati v Trst, da obiščeta svoje družine. Ko se pripeljata do Logatca, je nastopila revizija dokumentov. Naša dva moža se izkazeta z odprtim pismom, izstavljenim od vojaške oblasti države SHS. Ko službujoči stotnik vidi ta podpis, vpraša: »Kaj je to?« Odgovorilo se mu je: »Jugoslovenska država, kraljevina Slovencev, Hrvatov in Srbov.« Nato je odgovoril: »Mi ne priznaš tega.« Potem je ta dva moža dal zastražiti od karabinjerjev in odplejati na vlak, s katerim sta se morala vrniti v Ljubljano. Kakor se zopet vidi iz tega slučaja, Italijani postepajo drzno in popolnoma v protislovju z mednarodnim pravom. Jih še bodo Francozi, Angličani in Amerikanci podučili,

zakaj je mednarodno pravo, in petem bo lažje drzno in pohlepno končati.

Vse govornice o nameravani generalni stavki na železnici so popolnoma izmišljene, vlaki vozijo redno.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

naznanja cenjenemu občinstvu, da obstoje od zdaj naprej do preklica navadne vloge po 3⁰/₀, vloge proti trimesečni odpovedi pa po 3¹/₄⁰/₀.

Načelnstvo.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Prestavljena sta č. gg. kaplana Vid Pavlič iz Št. Ilje v Slov. gor. na Muto in Jakob Sajovic iz Ormoža v Št. Ilj v Slov. gor.

Poštnih znamk ni več za časnike, zato danes razpošljemo list brez njih. Raditega pa pošte ne smejo od naročnikov zahtevati nobene poštnine, ker smo mi sami tukaj v Mariboru, pri pošti naravnost plačali poštnino za vse naročnike!

Dostop v naše uredništvo. Dasiravno nam je vsak prijatelj, ki obišče naše uredništvo, ljub in drag gost, vendar smo radi preobitnega dela prisiljeni določiti sledeče: Ker je v jutranjih urah uredništvo preobloženo z najimi uredniškimi posli, ne morejo uredniki izvrševati svojih uredniških opravil, če se jih vedno moti z vsakojakimi obiski. Radi tega velja odslej pravilo, da se lahko govori z uredniki dopoldne samo od 11. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Med 8. in 11. uro ni vstop v uredništvo nikomur dovoljen. Prosimo prijazno, naj blagovoli občinstvo vzeti te naznanitve blagohotno na znanje. — Uredništvo »Malikovic«, »Slov. Gospodarja« in »Straže«.

Vse mladolinjube vabimo k bežični predstavi na Štefanovo, t. j. v četrtek 26. t. m. ob 8. uri popoldne v veliki dvorani mariborskega Narodnega doma. Predstavljala se bo izvirna otroška igra: »Pri jaslicah«. K obilni udeležbi vabi »Dramatično društvo«.

Deželni pismonoše v Ptujju želijo vsem čitateljem »Slov. Gospodarja« prav veselo bežične praznike, kakor tudi veselo in srečepolno Novo leto! Bog naj živi naš slovenski narod! — Josip Senčar, Rudolf Rižner, Jožef Veber, Bernard Pedreberšek in Jožef Kodolja.

Pri užitniškem uradu v Pobrežju pri Mariboru, Št. Lovrencu na Mariboru, v Poljčanah in v Slov. Bistrici se razpisujejo mesta užitniških službenikov (discarjev). Službo je nastopiti z 2. prosincem 1919. Prosilci se naj po možnosti predstavijo osebno pri pri podpisnem finančnem okrajnem ravnateljstvu, kjer se dobe tudi vsa natančnejša pojasnila glede službe in plače. Višji finančni svetnik in finančni okr. ravnatelj dr. Povalej.

Darila za NS. A. Cilenšek, župnik v Poljčanah, 20 K; Fr. Kavčič, trgovec v Studenicah, 100 K v srebru. Posnemajte! Martin Debeljak, posestnik pri Sv. Mohorju blizu Rogaske Slatine, 50 K.

Narodni davek. V Ljubljano so poslali: Hranilnica in posojilnica v Št. Petru nižje Maribora K 1000; Gregor Železnik, Gradišče, 30 K. Prisrčna hvala!

Iz Petrovč nam poročajo, da je tamonjši krajevni odbor »Narodnega sveta« nabral 8483 — K naronarodnega davka in znatno množino živil za vojaštvo. Za to požrtvovalno delovanje gre vsa čast nabirateljema č. g. kaplanu Piršu in trgovcu g. Josipu Polancu.

Marbeg ali Marenberg. Ime tega ponemčurjenega trga v Dravski dolini pišemo na različne načine: Marenberg, Marnberg, Marnberk, Marbek in Marbeg. Katera oblika je prava? Prav stari ljudje pravijo »Marbeg«, v »Marbezi«. Torej odgovarja menda najboljše slov. jeziku oblika Marbeg, katere rabijo vetinoma tudi uradi.

Tugomer v Ptujju. Lepo se je bila razvila ptujjska podružnica mariborskega »dramatičnega društva« pred vojske ter nam redno prirejala gledališke igre z domačinimi mečmi. Ball smo se, da nam je vojska uničila ta krasni začetek. Ali strah ni bil upravičen. To se nam dokazalo 1. in 8. decembra, ko se v prizerili zadnje dejanje Jarčičevega Tugomera. Prav oni dan, ko je bilo v Beogradu proglašeno ujedinjenje SHS, smo živeli v Ptujju v nabite polni dvorani Narodnega doma odlemek narodnostnega boja polabskih Slovanov, slišali

tudi, da se ni prenehal vaditi tamburaški zbor v Ragoznici, ki nas je poleg slovnostnega govornika spravil v slavnostno razpoloženje s primerni in narodnimi točkami, čeli pa tudi pevski zbor. Kaj čuda torej, da se je moral isti vzpored ponoviti nedeljo kasneje. Saj je bila in bo vsaka domača prireditelj privlačna sila za Ptuj in okolico, ki je hveležen narodni požrtvovalnosti sodelujočih moči.

Predavanja o jugoslovanski zgodovini bo prirejalo »Zgovinsko društvo« v mariborskem Narodnem domu (mala dvorana) po nedeljah ob 10. uri predpoldnem. Prvo predavanje bo dne 5. januarja o politični zgodovini Srbov. V nadaljnjih predavanjih meseca januarja se bo obravnavalo o srbski narodni pesmi pa o književni zgodovini. Predavanje je javno in brez vstopnine. Enaka predavanja je voljno prireditelj tudi v drugih mestih in trgih, pa tudi po vaseh. Kjer bi želeli govornika iz Maribora, se naj nastavi mala vstopnina, da se ma plača železnica.

Služba delodajce državnih trtic v Bršljanu na Kranjskem in v Navem mestu se odda s 1. marcem 1919. Pogoji: Telesno zdravje, osebna neoporekljivost in primerna strokovna naobrazba. Prošnje je vložiti pri SHS vinarškem naizoststvu za Kranjsko v Novem mestu najpozneje do dne 10. jan. 1919. Dosejanji službeni prejemki se znašali letnih 1300 K s 100⁰/₀ne draginjske doklado in se bodo po dogovoru na novo uredili. — Narodna vlada SHS v Ljubljani, predstojništvo za kmetijstvo.

Spodnja in Gornja Savinjska dolina. Zidarski mojster g. Korošec Karel, Ročica ob Paki, naznanja, da je iznašel nov način zidanja z novo vrsto zidne opeke. To zidanje je polovico ceneje. Kdo rabi stavbene načrte za l. 1919, zidarje, zidne in strojno opeke, cement, apno, naj vse to že sedaj naroši. Prosi se dopisaice za odgovor.

Vozni red za Maribor. Iz Maribora proti Gradcu vozijo ti le osebni vlaki: 5:23 zjutraj, 1:10 popoldne, 6:39 in 8:35 zvečer. Proti Ljubljani: 8:12 zjutraj, 4:30 in 7:35 zvečer. Proti Sp. Dravogradu 8:29 popoldne. Proti Ptujju (do Središča) 9:46 dopoldne in 6:55 zvečer. Proti Špilji in Ljutomeru: 5:53 zjutraj in 1:10 popoldne. Iz Špilje v Ljutomer: 7:32 zjutraj in 2:02 popoldne. Iz Ljutomera v Špilje: 10:18 predpoldne in 5:31 popoldne. — V Maribor privozijo ti le vlaki: Iz Grada: 7:33 zjutraj, 9:52 dopoldne, 12:23 popoldne, 9:46 zvečer. Iz Špilje: 9:04 zvečer. Iz Ljubljane: 4:48 zjutraj, 11:09 dopoldne in 7:41 zvečer. Iz Koroške: 9:04 dopoldne. Iz Središča in Ptujja: 6:59 zjutraj in 5:42 zvečer.

Posojilnica v Mariboru

Narodni dom

obstojuje od dne 1. prosinca 1919 naprej do preklica hranilne vloge brez odpovedi po 3⁰/₀, hranilne vloge proti trimesečni odpovedi po 3¹/₄⁰/₀.

Ravnateljstvo.

Gospodarske novice.

Kmetijska podružnica v Vučji vasi — od 1. prosinca 1919 naprej podružnica Slov. kmet. družbe v Ljubljani — ima na Štefanovo po rani službi božji svoj občni zbor v gostilni Kosijevi pri Sv. Križu

Konjerejcem. Po naročilu Slovenske kmetijske družbe se vrši dne 30. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne v prostorih Narodnega sveta v Mariboru (okrajno glavarstvo) zborovanje konjerejcev Spodnje Štajerske v svrhu ustanovitve konjerejskega pododseka za Slovensko Štajersko, kateri ima prevzeti vse konjereje se tičeče zadeve. Vrši se i volitev načelnika in odbora tega odsaka. Konjerejci, udeležiti se tega važnega zborovanja, pri katerem se bo vršil tudi razgovor o smernicah naše konjereje v bodočo. Osebna vabila se ne bodo razpošljala. — Lovro Petrovar.

Lastnikom žrebcev. Z ozirom na zakonite predpise se s tem splošno naznanja, da morajo lastniki žrebcev, ki hočejo v prihodnji spuščajni dobi spuščajti svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, prigrasiti te žrebce najpozneje do dne 1. januarja 1919 pri onem okrajnem glavarstvu, v čigar okolici je žrebstvo stajališče. Žrebce je prigrasiti pisмено ali ustno; ob enem je treba naznaiti: a) ime, priimek in bivašče žrebčevega lastnika; b) plemo, starost in barvo žrebčeve, kakor tudi pasme. Za žrebce pod 3 leti in za maziokrvne (noziške) žrebce pod 3 leti se splošno ne dajo dopustila za spuščajanje. Kje in kdaj bo komisija prigrasene žrebce pregledovala in zanje dajala dopusti-

la, se razglasi ob svojem času. — V Ljubljani, dne 29. nov. 1918. Narodna vlada SHS. Poverjenstvo za kmetijstvo.

Promet s plemensko govejo živino in z govejo živino v gospolarske namene je v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani prošl. Izvažati tako živino izven območja Narodne vlade SHS v Ljubljani more se samo z dovoljenjem NV. Ta naradba ne spremlja nikakor predpisov o prometu za klavno živino in živinskih potovalnih listih. Vsled tega se odreja, da se vsaka prodaja in vsak nakup plemenske goveje živine ali goveje živine za gospolarske namene naznani županstvu in zaupniku vnovčevalnice za živino in mast.

Razprodaja plemene živine. Na deželnih pristavah v Medvodah pri Ljubljani se bo še ta mesec razprodalo 150 dragocenih krav enobarvnega švicarskega plemena. Kupci naj se razglase pri oskrbnikstvu do konca t. l. v Medvodah.

Razprodaja drož se je sedaj tako uredila, da bo popolnoma krita potreba slovenskega ozamlja. Tvrčka Fischlovi sinovi v Celovcu bo dobavljala po 250 kg dnevno tvrdkama M. Volk Košmel in Maks Zaleker v Ljubljani, ki bosta zalagala Ljubljano in okolico, razpošljala pa bosta tudi naravnost svojim dosejanjim odjemalcem na deželi sorazmerne množiae. Interesatje na Kranjskem in Koroškem naj se tedaj obračajo po drože naravnost na omenjeno tvrdko. Slovensko Štajersko pa bo v prvi vrsti preskrbovala tovarna v Račah. — Vloge na prehranjevalni urad NV v Ljubljani naj se opustijo.

Deželna kmetijska šola pri Sv. Juriju ob j. žel. Pred nami leži letno poročilo tega zavoda za leto 1917. Iz tega poročila posnemamo, da je na tem zavodu poučevale v minulem letu poleg ravnatelja g. Ivana Bale šest pomožnih učnih moči. Dne 11. marca se je vršil tečaj za spljenje tri z 29 udeleženci. V marcu in juliju se je vršil tritedenski sadjarski, vrtnarski in travniški tečaj z 8 udeleženci. Od 15. aprila do 15. julija se je vršil prvi trimesečni gospodinjski tečaj za kmetiska dekleta; udeleževale se ga je 12 deklet. Dne 17. junija se je vršil enodnevni tečaj za pridelovanje povrtnine; udeležilo se ga je 50 gospodinj in kmetiskih deklet. Dne 22. julija se je vršil s pomočjo Spodnještaj. čebelarkega društva enodnevni tečaj za čebelarje; udeležilo se ga je 20 čebelarjev iz cele Sp. Štajerske. Od 23. julija do 23. oktobra se je vršil 2. trimesečni gospodinjski tečaj za kmetiska dekleta; udeležilo se ga je 18 deklet. Tečaja za pripravo semenja, osebite proti smetljivosti, se je udeležilo 15 obiskovalcev. Tečaja za uporabo sadja so se udeležile učenke prvega gospodinjkega tečaja in poleg teh še 7 drugih udeležencev. — Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je šola delovala na vseh poljih kmetijstva. Iz poročila o gospodarstvu je razvidno, da se je šola bavila tudi praktično z vsemi panogami kmetijstva. Toda gospodarstvo je trpelo vsled vojnih razmer. Nadejamo se pa, da se v bodočo šola razvije mnogo lepše, nego je to bilo dosežaj megoča, ker odpade mnogo dosejanjih ovir. Pripomnimo, da je to poročilo dvojezično. Zalajikrat. V bodočo ne bo treba za nemški del ne dela, ne stroškov.

Špeharji so pripeljali soboto na mariborski trg 14 voz špeha, mesa, kokoši in drugih živil. Cena špehu 36—40 K 1 kg, mesu 22—30 K. Jugoslavijska skrbi za živila svojemu prebivalstvu.

Dopisi.

Krčevine pri Mariboru. Neusmiljena smrt je pobrala takajšno blago, versko in narodno zavedno vdovo Elizabeto Pahernik. Pogreb blage žene se je vršil nedeljo, dne 8. dec. Prizadeti obitelji naše sožaljje, dragi pokojnici pa svetila večna luč!

Hoče. Dne 22. dec. 1918 smo imeli jugoslovansko svečanost. Govorila sta dr. Hohnjec in dr. Leskovar. Shod se je vršil v šolskem prostoru ter je bil prav dobro obiskani. Sprejela se je tudi odločna resolucija zoper postopanje Italijanov na slovenski zemlji. Ta protestni sklep se je poslal Narodni vladi v Ljubljano. Pred in po govornih so vrli mariborski pevci prav lepo zapeli nekaj domoljubnih pesmi. Popoldne je imel g. dr. Hohnjec podučen in izpodbuden govor za mladino. Mladina naj pristopi kolikor možno polnočestvilno k našim slovenskim krščanskim organizacijam.

Hoče. Dne 21. dec. smo pokopali Janeza Višnjičnika, č. domače Anca iz Pohorja. Bil je vli narodnjak in krščanski moš ter je tudi bil l. 1914 med narodnimi žrtvami. — Dne 15. dec. smo položili k večnemu počitku moža Pahiš iz Spod. Hoče. Bil je ves čas na fronti. Umrl je kot žrtve vojske. Boki jima slovenska zemlja lahka!